

VIRKAMIESLAUTAKUNNAN PÄÄTÖS

Päätös nro 60/2005
7.10.2005

Asia: Kirjallinen varoitus

Päätös, johon haetaan oikaisua

Kihlakunnan poliisilaitoksen päätös 27.7.2004, jolla vanhempi rikoskonstaapeli X:lle annettiin virkamieslain 24 §:n mukainen kirjallinen varoitus.

Perustelut

Poliisipiirissä palveleva vanhempi rikoskonstaapeli X on virkaansa toimittaessaan tahallisesti rikkonut virkatoiminnassa noudatettaviin säännöksiin perustuvan velvollisuutensa toimia puolueettomasti vastaanottaessaan ja kirjatesaan 24.11.2002 itse yksityishenkilönä tekemänsä rikosilmoituksen nro 6070/R/155668/02 ja saattanut tiedon kyseisestä rikosilmoituksesta virkavelvollisuuksiensa vastaisesti julkisuuteen samana päivänä sekä poliisihallinnon tiimifoorumilla että tiedotusvälineiden välityksellä. X ei siten ole käyttäytynyt asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla ja hän on toiminut virkavelvollisuuksiensa vastaisesti.

Käräjäoikeus on 9.3.2004 tuominnut X:n virkavelvollisuuden rikkomisesta sakkorangaistukseen.

Oikaisuvaatimus

Varoituspäätös on kumottava.

Vaatimuksen perusteet

Varoitus on annettu sen vuoksi, että X on tehnyt rikosilmoituksen poliisiylijohdaja A:sta hänen suljettuaan poliisin sisäisellä sähköpostitaululla sijainneet "vapaa kanava" foorumitaulut.

Varoituksen perusteena ilmaistu esteellisyys on omituinen. A:n toimet kohdistuvat jokaisen poliisin sananvapauteen, joten jokainen poliisi on asiassa asianomistaja. X on laatinut rikosilmoituksen Valtakunnallinen Poliisiyhdistys Poliisit ry:n pääluottamusmiehenä.

Rikosilmoituksen tekeminen ei ole esitutkintaa, joten siihen ei tule soveltaa esitutkinnan jääviyssäännöksiä. Poliisi tekee ja on tehnyt tuhansia rikosilmoituksia itse ollessaan asianomistajan ominaisuudessa virkamiehen väkivaltaista vastustamista koskevilla asioilla.

Vastine:

Kihlakunnan poliisilaitos on antanut vastineen, jonka mukaan X:n oikaisuvaatimuksessaan esittämät seikat eivät valtaosaltaan liity varoitukseen. Varoituksen perusteena ei ole se, että X on tehnyt rikosilmoituksen vaan se, että hän on toiminut poliisilaissa poliisimiehelle säädetyn puolueettomuusvaatimuksen vastaisesti. Varoitus annettiin siis virheellisestä menettelystä. Varoitusta ei ole perusteltu esitutkintalain säännöksillä vaan poliisilain 1 luvun 2 §:n kaikkea poliisitoimintaa koskevalla puolueettomuusvaatimuksella. Ydinajatus on se, ettei kukaan saa omassa asiassa toimittaa viranomais toimia. Virkamiehen vastustamistapaukset eivät ole verrattavissa nyt käsiteltävään tapaukseen, koska niissä poliisimies on asianomistaja tai useimmiten todistaja poliisiasemansa vuoksi.

Poliisien käyttöön on edellä tarkoitetun foorumin sulkemisen jälkeen jäänyt useita foorumitauluja, joilla mielipiteitä on mahdollista ilmaista.

Varoituksen perusteen kannalta ei ole merkitystä sillä, onko X:n kirjoitus joutunut julkisuuteen siten, että kirjoituksesta ilmenee selvästi, että se on tarkoitettu julkisuuteen vai siten, että X itse on suoraan julkistanut asian.

Vastaselitys:

X on antanut vastaselityksen, jonka mukaan poliisi on aina poliisi, toimiipa hän yksityisenä henkilönä tai virkamiehen asemassa. X:n toiminta Valtakunnallinen Poliisiyhdistys Poliisit ry:n pääluottamusmiehenä asettaa hänelle velvollisuuden toimia jäsenkunnan puolesta. Poliisifoorumilla ei ole enää foorumitaulua, jossa yhdistyksen kannat voidaan tuoda ilmi.

X:n syyksi ei voida lukea hänen foorumitaululle kirjoittamansa asian julkistamisesta. X:llä olisi asianomistajana ollut laillinen oikeus ilmoittaa julkisuuteen sananvapautensa loukkaamisesta.

X on tarvittaessa valmis tulemaan suullisesti kuulluksi virkamieslautakunnassa.

Virkamieslautakunnan ratkaisu

Perustelut

Sovellettavat säännökset

Virkamiehen on virkamieslain 14 §:n mukaan suoritettava tehtävänsä asianmukaisesti ja viivytyksettä. Hänen on noudatettava työnjohto- ja valvontamääräyksiä. Virkamiehen on käyttädyttävä asemansa ja tehtäviensä edellyttämällä tavalla.

Poliisilain 2 §:n mukaan poliisin on toimittava asiallisesti ja puolueettomasti sekä sovinnollisuutta edistäen.

Virkamieslain 24 §:n mukaan virkamiehelle, joka toimii vastoin virkavelvollisuuksiaan tai laiminlyö niitä, voidaan antaa kirjallinen varoitus.

Varoituksen perusteista esitetty selvitys

Käräjäoikeuden tuomio 9.3.2004

Käräjäoikeus on tuominnut X:n virkavelvollisuuden rikkomisesta 30 päiväsakkoon.

Käräjäoikeuden rikosoikeudellisen arvioinnin mukaan X on myöntänyt laitteensa 24.11.2004 rikosilmoituksen, jonka mukaan poliisiylijohtaja A:ta on syytä epäillä kuudesta eri rikoksesta. X on tehnyt rikosilmoituksen yksityishenkilönä asianomistajan ja todistajan asemassa, mutta kirjannut ilmoituksen virkamiehenä toimittaessaan virkavelvollisuuttaan RIKI:iin sekä käyttäen hänelle poliisimiehenä suotua RIKI:iin käyttöoikeutta. X on virkatoimessaan syyllistynyt lainvastaiseen ja viranomaiskäytännön vastaiseen menettelyyn. X:n on käräjäoikeuden käsityksen mukaan täytynyt koulutuksensa ja pitkän työkokemuksensa perusteella olla tietoinen virkavelvollisuuden vastaisesta menettelystään. X ei ole toiminut poliisilaissa tarkoitetulla tavalla puolueettomasti eikä asiallisesti. Menettelyn moitittavuutta on lisännyt asian julkistaminen tiedotusvälineiden välityksellä ilmoituksen tekopäivänä. Teon haitallisuutta arvioitaessa käräjäoikeus on kiinnittänyt huomiota siihen, että haitallisuus on kohdistunut asianomistajaan, joka on koko poliisihallinnon esimies. Käräjäoikeus katsoi, että X:n menettely on ollut tahallista eikä menettelyä voida pitää rikoslaissa tarkoitetulla tavalla vähäisenä.

Käräjäoikeuden tuomio ei ole lainvoimainen.

Valtakunnansyyttäjä on 10.2.2003 tekemällään päätöksellä päättänyt, ettei X:n A:ta kohtaan tekemän rikosilmoituksen johdosta toimiteta esitutkintaa. Virkamieslautakunnalle on valtakunnansyyttäjän päätöksen lisäksi toimitettu 8.9.2004 päivätty tutkintailmoitus, poliisipiirille 27.11.2003 esitetty selvityspyyntö, poliisipiirin selvitykset sekä X:n niiden johdosta antama vastaus.

Oikeudellinen arvio

Varoituksen perusteena olevat tapahtumat käyvät riittävästi ilmi virkamieslautakunnalle esitetystä asiakirjoista. Suullisen käsittelyn toimittaminen virkamieslautakunnassa ei siten ole tarpeen.

X ei ole kiistänyt rikosilmoituksen tekemisestä esitettyjä tosiseikkoja vaan ainoastaan menettelynsä moitittavuuden. Virkamieslautakunnalla ei ole perusteita arvioida X:n menettelyä ja sen moitittavuutta toisin kuin käräjäoikeus on tuomiossaan tehnyt. Poliisilaitos on myös voinut antaa X:lle varoituksen odottamatta hovioikeuden tuomiota asiassa.

Käräjäoikeuden X:lle määräämä rikosoikeudellinen sakkorangaistus ei ole ollut esteenä sille, että poliisilaitos on samalla perusteella voinut antaa X:lle kirjallisen varoituksen virkamieslain mukaisena hallinnollisena seuraamuksena.

Varoitusta ei ole annettu sen vuoksi, että X on tehnyt rikosilmoituksen poliisiylijohdaja A:sta vaan sen vuoksi, ettei hän rikosilmoitusta tehdessään ole menetellyt asianmukaisesti ja puolueettomasti. Asiassa ei siten ole virkamieslautakunnan ratkaisun kannalta merkitystä sillä, onko X:n tekemä rikosilmoitus ollut perusteltu vai ei.

X on virantoimituksessa ollessaan tehnyt yksityishenkilönä/luottamusmiehenä rikosilmoituksen poliisiylijohdaja A:ta vastaan, vaihtanut sitten rooliaan ja ottanut poliisimiehenä ilmoituksen vastaan ja kirjannut sen hänelle poliisina kuuluvan käyttöoikeuden nojalla RIKI:iin sekä merkinnyt itsensä asiassa asianomistajaksi/todistajaksi. X on myös ilmoittaessaan rikosilmoituksen tekemisestä tiimifoorumilla aiheuttanut sen, että asia on samana päivänä tullut julkisuuteen. X on edellä kerrotulla tavalla menetellyt virkavelvollisuuksiensa vastaisesti siten, että poliisilaitoksella on ollut perusteet kirjallisen varoituksen antamiseen.

Päätös

Virkamieslautakunta hylkää oikaisuvaatimuksen.

Sovelletut oikeusohjeet

Valtion virkamieslaki 14 § ja 24 §
Poliisilaki 2 §

Muutoksenhaku

Valitusoikeus korkeimpaan hallinto-oikeuteen liitteenä.

Puheenjohtaja

Heikki Jukarainen

Sihteeri

Ulla-Maarit Heljasvuo

Virkamieslautakunnan päätös oli yksimielinen ja siihen osallistuivat puheenjohtaja Jukarainen sekä jäsenet Kulla, Paanetoja, Jalava, A. Nieminen, M. Nieminen, Komulainen ja Sipiläinen.